

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Petra Mikeše, Ph.D., a soudců JUDr. Miloslava Výborného a JUDr. Milana Podhrázkého, Ph.D., v právní věci žalobce: **M. H.**, zast. Mgr. Jindřichem Lechovským, advokátem se sídlem Šlejnická 1547/13, Praha 6, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 6. 2018, čj. OAM-106/LE-LE05-LE05-PS-2018, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 6. 8. 2018, čj. 17 A 100/2018-43,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá**.
- II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení **nepřiznává**.
- IV. Ustanovenému zástupci Mgr. Jindřichu Lechovskému, advokátovi se sídlem Šlejnická 1547/13, Praha 6, **se přiznává** odměna za zastupování v řízení o kasační stížnosti ve výši **8 228 Kč**, která mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Podanou kasační stížností se žalobce (dále „stěžovatel“) domáhá zrušení v záhlaví označeného rozsudku Krajského soudu v Plzni (dále jen „krajský soud“), kterým byla dle § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), zamítnuta jeho žaloba proti shora označenému rozhodnutí

žalovaného. Tímto rozhodnutím žalovaný rozhodl o zajištění stěžovatele v zařízení pro zajištění cizinců podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění účinném do 20. 1. 2019 (dále jen „zákon o azylu“), a doba trvání zajištění byla stanovena do 27. 9. 2018.

[2] Dle krajského soudu bylo důvodem zajištění nerespektování uloženého správního vyhoštění. Stěžovatel se pohyboval na území České republiky, aniž by k tomu byl oprávněn na základě víza nebo uděleného pobytového oprávnění. Stěžovatel namítal, že nevěděl, že rozhodnutí o správním vyhoštění nabylo právní moci. To však dle krajského soudu nic nemění na tom, že svou situaci nijak neřešil a pouze vyčkával, co se bude dít. Takové jednání bylo účelové. O mezinárodní ochranu stěžovatel požádal až tehdy, kdy byl zajištěn za účelem správního vyhoštění, což soud označil také za účelové.

[3] Soud uvedl, že zvláštní opatření dle § 47 odst. 1 zákona o azylu by byla neúčinná. Stěžovatel nerespektoval právní řád České republiky, když ignoroval udělené správní vyhoštění z roku 2015 a dále setrval na území. Za toto jednání byl odsouzen trestním soudem. Rozhodnutím ze dne 7. 11. 2016 bylo stěžovateli uloženo nové vyhoštění se zákazem vstupu na území členských států Evropské unie v délce 3 roky. Toto rozhodnutí také nerespektoval. Stěžovateli byla známa situace, ve které se nachází již od roku 2015, měl dostatek času na to se svou situací něco provést, namísto toho o svou situaci nejevil zájem až do chvíle, kdy se jeho opětovný pokus o vyhoštění stal reálným z důvodu zajištění stěžovatele v zařízení pro zajištění cizinců.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného ke kasační stížnosti

[4] Stěžovatel má za to, že žalovaný a soud nesprávně a nedostatečně posoudily možnost uložení zvláštních opatření. Důvody zajištění stěžovatele a důvody nemožnosti využití zvláštních opatření byly z větší části obdobné, avšak tak by tomu být zpravidla nemělo.

[5] Odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 4. 2017, čj. 5 Azs 20/2016-48, dle něhož nelze bez dalšího vyloučit možnost uložit zvláštní opatření z důvodu, že cizinec nerespektoval rozhodnutí o správním vyhoštění.

[6] Stěžovatel nevěděl o tom, že pobývá na území ČR nelegálně, neboť nevěděl, že správní řízení o odvolání proti rozhodnutí o vyhoštění ze dne 7. 11. 2016 již bylo ukončeno. Stěžovatel se tedy nevzpíral jemu uložené povinnosti, jelikož se domníval, že pobývá na území České republiky legálně.

[7] Žalovaný trval na tom, že napadené rozhodnutí bylo vydáno v souladu se zákonem. Stěžovatel vědomě nerespektoval zákonné povinnosti. Jeho žádost o mezinárodní ochranu byla podána účelově s cílem odvrátit hrozící vyhoštění nebo jej pozdržet. O mezinárodní ochranu mohl požádat dříve.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[8] Nejvyšší správní soud posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost byla podána včas, jde o rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná, a stěžovatel je zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.). Přezkoumal napadený

pokračování

rozsudek krajského soudu v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů, ověřil při tom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

[9] Ze soudního a správního spisu a úřední činnosti (věc vedená u Nejvyššího správního soudu pod sp. zn. 4 Azs 279/2018) vyplynuly následující okolnosti významné pro posouzení kasační stížnosti. Stěžovatel pobýval na území České republiky nepřetržitě přinejmenším od roku 2010. Dne 16. 3. 2015 mu bylo uloženo správní vyhoštění se zákazem vstupu na území členských států Evropské unie v délce 1 roku. Toto rozhodnutí nerespektoval, proto byl příkazem ze dne 15. 1. 2016 Obvodního soudu pro Prahu 3, sp. zn. 3 T 3/2016, odsouzen k trestu odnětí svobody na dva měsíce za maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání s podmíněným odkladem se zkušební dobou jednoho roku. Rozhodnutím Policie České republiky, Krajského ředitelství policie hl. m. Prahy, Odboru cizinecké policie, ze dne 7. 11. 2016, čj. KRPA-456947-33/ČJ-2016-000022, bylo stěžovateli uloženo správní vyhoštění se zákazem vstupu na území členských států Evropské unie v délce 3 roky. Toto rozhodnutí téhož dne stěžovatel osobně převzal a dne 9. 11. 2016 proti němu podal odvolání, které bylo zamítnuto rozhodnutím Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie, ze dne 26. 1. 2018, čj. CPR-30234-5/ČJ-2016-930310-V233, které bylo doručeno zmocněnci stěžovatele. Stejného dne, tedy 9. 11. 2016, požádal o mezinárodní ochranu, která mu však přiznána nebyla. Dne 6. 6. 2018 byl stěžovatel zadržen hlídkou Policie ČR, jelikož při kontrole totožnosti nepředložil žádný doklad totožnosti a po následném ztotožnění k němu byl nalezen záznam v evidenci nežádoucích osob. Stejného dne byl rozhodnutím Policie České republiky, Krajského ředitelství policie hl. m. Prahy, Odboru cizinecké policie, čj. KRPA-210584-15/ČJ-2018-000022, zajištěn na dobu 90 dní. Žaloba proti tomuto rozhodnutí a následně i kasační stížnost byla zamítnuta rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 3. 8. 2018, čj. 4 A 57/2018-43, a rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 1. 2019, čj. 4 Azs 279/2018-26. Dne 9. 6. 2018 stěžovatel požádal o mezinárodní ochranu. Dne 11. 6. 2018 byl zajištěn nyní napadeným rozhodnutím.

[10] Podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu platí, že „[m]inisterstvo může v případě nutnosti rozhodnout o zajištění žadatele o udělení mezinárodní ochrany v přijímacím středisku nebo v zařízení pro zajištění cizinců, nelze-li účinně uplatnit zvláštní opatření, jestliže [...] byla žádost o udělení mezinárodní ochrany podána v zařízení pro zajištění cizinců a existují oprávněné důvody se domnívat, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, vydání nebo předání podle evropského zatýkacího rozkazu k trestnímu stíhání nebo k výkonu trestu odnětí svobody do ciziny, nebo je pozdržet, ačkoliv mohl požádat o udělení mezinárodní ochrany dříve“.

[11] Podle § 47 odst. 2 zákona o azylu platí, že „[m]inisterstvo může rozhodnout o uložení zvláštního opatření žadateli o udělení mezinárodní ochrany, jestliže nastanou důvody podle § 46a odst. 1 nebo § 73 odst. 3, ale je důvodné se domnívat, že uložení zvláštního opatření je dostatečné k zabezpečení účasti žadatele o udělení mezinárodní ochrany v řízení ve věci mezinárodní ochrany.“ Mezi zvláštní opatření, jejichž uplatnění je třeba zvážit před vydáním o rozhodnutí o zajištění podle citovaného ustanovení, patří povinnost žadatele o udělení mezinárodní ochrany zdržovat se v pobytovém středisku určeném žalovaným nebo povinnost osobně se hlásit žalovanému ve stanovené době (§ 47 odst. 1 zákona o azylu).

[12] Nejvyšší správní soud se ztotožňuje se závěrem žalovaného a krajského soudu o existenci oprávněné domněnky, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána účelově za cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu. Žádost o mezinárodní ochranu podal stěžovatel opakovaně (poprvé po 6 letech pobytu v České republice), a to vždy poté, co jej zadržela Policie České republiky, a byl zajištěn v zařízení pro zajištění cizinců. V první žádosti o mezinárodní ochranu uváděl jako důvody obavu z armády, z uvěznění, protože dluží manželce peníze a obavu, že by neměl kde bydlet. V druhé podané žádosti tyto důvody v podstatě zopakoval. Zjištěné skutečnosti nevyvolávají prakticky žádné pochybnosti o tom, že stěžovatel požádal o mezinárodní ochranu proto, aby alespoň dočasně odvrátil výkon rozhodnutí o správním vyhoštění. Jak vyplývá z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 8. 2008, čj. 5 Azs 24/2008-48, č. 1724/2008 Sb. NSS, *„v případě podání žádosti o mezinárodní ochranu až ve chvíli, kdy žadateli hrozí vyhoštění, existuje vyvratitelná domněnka, že tato žádost byla účelová“*. Účelově podaná žádost o mezinárodní ochranu je přitom speciálním důvodem pro zajištění cizince na základě § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 6. 2016, čj. 7 Azs 55/2016-55).

[13] Stěžovatel namítal, že nebyla dostatečně posouzena možnost uložení zvláštních opatření. Nejvyšší správní soud současně odmítá tvrzení stěžovatele, že žalovaný nesprávně vyhodnotil využití zvláštních opatření dle § 47 zákona o azylu. Rozšířený senát v usnesení ze dne 28. 2. 2017, čj. 5 Azs 20/2016-38, č. 3559/2017 Sb. NSS, dospěl k závěru, že *„[v]olba mírnějších opatření než je zajištění cizince, mezi něž patří zvláštní opatření za účelem vycestování cizince, je vázána na předpoklad, že cizinec bude se státními orgány spolupracovat při realizaci tohoto opatření a že neexistuje důvodná obava, že se bude vyhýbat případnému výkonu správního vyhoštění.“* Stěžovatel soustavně nerespektoval právní řád České republiky, neboť zde byl soudně trestán a opakovaně odmítal uposlechnout rozhodnutí o správním vyhoštění. Žalovaný pojal důvodnou obavu, že stěžovatel své povinnosti nadále nebude respektovat a bude dále mařit výkon správního rozhodnutí. To, že žalovaný z velké části vyloučil uložení některého ze zvláštních opatření ze stejných důvodů, na jejichž základě usuzoval na účelovost podané žádosti o mezinárodní ochranu stěžovatele, samo o sobě není nezákonné, respektoval-li zásadu individualizace (obdobně též rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 6. 2018, čj. 6 Azs 163/2018-29, či ze dne 26. 7. 2017, čj. 8 Azs 114/2017-35). Na základě výše uvedených skutečností je zřejmé, že žalovaný přistoupil k zajištění na základě objektivních okolností spočívajících v předchozím jednání stěžovatele, nejednalo se pouze o jeden izolovaný důvod, přičemž tyto individuální okolnosti v případě stěžovatele plně odpovídají judikатурním požadavkům na výjimečnost institutu zajištění, namísto uložení mírnějších opatření.

[14] Aniž by Nejvyšší správní soud řešil, zda z citovaného rozsudku ze dne 28. 4. 2017, čj. 5 Azs 20/2016-48, plyne, zda nelze bez dalšího vyloučit možnost uložit zvláštní opatření z důvodu, že cizinec nerespektoval rozhodnutí o správním vyhoštění, jak stěžovatel tvrdí v kasační stížnosti, tento názor na právě řešenou věc nedopadá, jelikož užití zvláštních opatření bylo vyloučeno i z důvodu, že stěžovateli žádosti o mezinárodní ochranu jsou účelové, nejenom pro jeho nerespektování správních vyhoštění.

[15] Stěžovatel v kasační stížnosti namítal, že nevěděl o tom, že pobývá na území České republiky nelegálně. Tuto námitku stěžovatele posuzoval Nejvyšší správní soud již ve věci

pokračování

sp. zn. 4 Azs 279/2018, kde ji zamítl jako nedůvodnou. Stěžovatel o jeho povinnosti vycestovat z území prokazatelně vědět. To, že mu jeho zmocněnec nepředal nebo neřekl o zamítavém rozhodnutí o odvolání proti rozhodnutí o vyhoštění ze dne 7. 11. 2016, jde pouze k tíži zvoleného zmocněnce, avšak nemá to žádný vliv na uložené povinnosti. Nad rámec nutného vypořádání lze dodat, že řízení o správním vyhoštění nezakládá žádný pobytový status cizince a neznamena legalizaci jeho pobytu. Žádný pobytový status mu již v době řízení o vyhoštění nesvědčil.

IV. Závěr

[16] S ohledem na výše uvedené dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl. O věci při tom rozhodl bez jednání postupem podle § 109 odst. 2 s. ř. s., dle kterého o kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud zpravidla bez jednání.

[17] O nákladech řízení rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel, který neměl v tomto soudním řízení úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému, který by jinak měl právo na náhradu nákladů řízení, nevznikly v řízení náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti.

[18] Nejvyšší správní soud současně rozhodl o odměně a úhradě hotových výdajů ustanoveného zástupce stěžovatele, které podle § 35 odst. 9 s. ř. s. hradí stát. S přihlédnutím k § 7 bodu 5., § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. c) a d) a § 13 odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ustanovenému zástupci náleží odměna ve výši 6 200 Kč za dva úkony právní služby (sepsání kasační stížnosti a porada přesahující jednu hodinu) a paušální náhrada hotových výdajů 600 Kč. Tato částka se zvyšuje o DPH. Odměna za zastupování tak činí 8 228 Kč a bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů ode dne právní moci tohoto rozhodnutí.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 13. března 2019

JUDr. Petr Mikeš, Ph.D.
předseda senátu